

Факультет дошкільної освіти
Кафедра теорії і методики дошкільної освіти

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗДО

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійні програми	«Дошкільна освіта і фізична культура» денної форми навчання
Кількість кредитів	6
Форма навчання	Денна/заочна

Викладачі: кандидат педагогічних наук, доцент **Лісневська Н. В.**

Email: lisnevaska@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

	денна	заочна
Лекцій	32	10
Практичних занять	28	8
Самостійна робота студента	120	162
Форма контролю	залік	залік

Мета курсу – є професійна підготовка студентів до оволодіння теоретичними знаннями, вміннями та навичками щодо створення здоров'язбережувального середовища в ЗДО, ознайомлення студентів з особливостями його створення, важливістю збереження здоров'я, методами та технологіями зміцнення як власного здоров'я, так і здоров'я дітей дошкільного віку.

Місце у структурно-логічній схемі: після вивчення дисциплін: «Педагогіка», «Психологія», «Теорія та методика фізичного виховання», «Оздоровчі технології та діагностичні методики фізичного виховання дошкільників». Викладання дисципліни узгоджено з проходженням практики.

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні і фахові компетентності

Шифр компетентності	Назва компетентності	Програмові результати навчання
Загальні компетентності:		
КЗ-3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі програмні результати навчання:

КЗ-4.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей дошкільного віку.
КЗ-7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
КЗ-8.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
Фахові (спеціальні) компетентності:		
КС-1.	Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.	ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами. ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку. ПР-30. Уміти планувати роботу з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку з метою збереження і зміцнення у них здоров'я, добирати оптимальні засоби і методи фізичного виховання з метою діагностування, подальшого розвитку й удосконалення фізичних якостей, формування рухових умінь і навичок у дітей. ПР-31. Уміти планувати й проводити фізкультурно-оздоровчу роботу з дітьми дошкільного віку з метою корекції у них фізичного розвитку, доцільно обираючи оздоровчі (здоров'язбережувальні) технології, готувати та правильно добирати спортивний інвентар та обладнання до занять з фізкультурно-оздоровчої роботи.
КС-12.	Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.	
КС-18.	Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.	
КС-20.	Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.	
КС-24.	Здатність до застосування оздоровчих (здоров'язбережувальних) технологій у фізкультурно-оздоровчій роботі з дітьми дошкільного віку; до створення здоров'язбережувального середовища в закладах дошкільної освіти.	

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- Відвідувати лекції та практичні заняття
- Виконувати практичні завдання, передбачені в планах практичних занять
- Брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо
- Аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача
- Самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня
- Виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні
- У разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом навчальної дисципліни
- У випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем
- Вчасно складати відповідні теми
- Дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці

Методи викладання – словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, репродуктивні, частково-пошукові, технології проблемного, позиційного, інтерактивного навчання, дистанційного, інформаційно-комунікаційні тощо.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Теми лекцій	
1	Характеристика сутності здоров'язбережувального середовища (4 год. д.ф., 2 год. з.ф.).
2	Поняття «здоров'я» та його види (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
3	Формування здоров'я дитини дошкільного віку (2 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
4	Визначення основних видів здоров'я дітей дошкільного віку (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
5	Створення здоров'язбережувального середовища в ЗДО на основі дидактичних принципів (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
6	Компоненти здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
7	Педагогічні умови створення здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
8	Форми та засоби роботи з дітьми дошкільного віку при створенні здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (2 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
9	Впровадження в навчально-виховну та оздоровчу діяльність дітей дошкільного віку інноваційних оздоровчих технологій (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
	Всього: 32 год. д.ф., 10 год. з.ф.
Теми практичних робіт	
1	Характеристика сутності здоров'язбережувального середовища (2 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
2	Поняття «здоров'я» та його види (2 год. д.ф.).
3	Формування здоров'я дитини дошкільного віку (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
4	Визначення основних видів здоров'я дітей дошкільного віку (2 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
5	Створення здоров'язбережувального середовища в ЗДО на основі дидактичних принципів (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
6	Компоненти здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
7	Педагогічні умови створення здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).

8	Форми та засоби роботи з дітьми дошкільного віку при створенні здоров'язберігаючого середовища в ЗДО (2 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
9	Впровадження в навчально-виховну та оздоровчу діяльність дітей дошкільного віку інноваційних оздоровчих технологій (4 год. д.ф., 1 год. з.ф.).
Всього: 28 год. д.ф., 8 год. з.ф.	

**Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
(критерії оцінювання та шкала оцінювання)**

**Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних
досягнень здобувачів освіти**

Таблиця 1

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Національна оцінка
	1	3
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

Аудиторна робота													Самостійна робота														Форма атестації															
Усні відповіді на практичних заняттях												МК	ЗС (розроблення практичних рекомендацій, моделей, сценаріїв вистав тощо)														залік															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Т.1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14														
Максимальні бали																																										
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	12	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	0											

Таблиця 3

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для здобувачів освіти заочної форми навчання

Аудиторна робота							Самостійна робота										Форма атестації			
Усні відповіді на практичних заняттях							МК		ЗС (розроблення практичних рекомендацій, моделей, сценаріїв вистав тощо)										залік	
1	2	3	4				T.1	T.2	1	2	3	4	5	6	7	8				
Максимальні бали																				
3	3						16	16	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7

Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Діагностичні методики оцінювання стану здоров'я та сучасні технології здоров'язбереження дітей дошкільного віку : навчальний посібник / Автори-укладачі Лісневська Н. В., Скрипка І. М. Суми, ФОП Цьома С.П., 2022. 274 с.

Додаткова:

1. Анрющенко Тетяна. Зберегти соціальне здоров'я дошкільнят! [Текст] : формування здоров'язбережувальної компетентності дітей. *Дошкільне виховання*. 2015. № 3. С. 16-19.
2. Анрющенко Тетяна. Позитивне ставлення до себе та інших – запорука здоров'я [Текст]. *Дошкільне виховання*. 2017. № 4. С. 6-7.
3. Андрющенко Т. К. Теоретико-методичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності в дітей дошкільного віку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : спец. 13.00.08 “Дошкільна педагогіка” / Тетяна Костянтинівна Андрющенко. Південноукраїнський нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2015. 41 с.
4. Андрющенко Т. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей старшого дошкільного віку : методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2016. 120 с.
5. Горяїнова Ганна. Програма «Я здоровий» у створенні здоров'язбережувального середовища для дошкільнят [Текст]. *Рідна школа*. 2015. № 9-10. С. 49-52.
6. Костенко І. Ф. Обстеження та оцінювання стану здоров'я людини. [Текст] : підруч. для студ. вищих медич. навч. закл. К. : ВСВ «Медицина», 2014. 280 с.
7. Курок О. І., Лісневська Н. В. Рухова активність дітей дошкільного віку як необхідна складова здоров'язберігаючого середовища в ДНЗ. *ГДПУ*. Серія : Педагогічні науки. Випуск 24. Глухів. 2014. С. 100-106.
8. Левінець Н. Рухова та здоров'язбережувальна компетентність дитини [Текст] : впроваджуємо оновлений Базовий компонент дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 8. С. 7-10.
9. Лісневська Н. В. Аналіз рівнів створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі. *Сборник научных трудов SWorld*. Педагогіка, психологія и соціологія. Випуск 1. Том 16. Іваново : МАРКОВА АД, 2014. С. 20-26.
10. Лісневська Н. В. Використання традиційних і нетрадиційних засобів фізичного виховання з дітьми дошкільного віку з метою збереження і зміцнення в них здоров'я. *Вісник ГДПУ*. Серія : Педагогічні науки. Випуск 2 (49). Глухів. 2022. С. 148-156.
11. Лісневська Н. В. Вплив психогімнастики на психічне здоров'я дітей дошкільного віку та особливості її застосування в навчально-виховному процесі ДНЗ. *Сборник научных трудов SWorld*. Педагогіка, психологія и соціологія. Випуск 49. Том 2. Іваново : Научный мир, 2017. С. 32-36.
12. Лісневська Н. В. Здоров'язбережувальне середовище: яким воно має бути. *Дошкільне виховання*. 2017. № 8. С. 10-15.
13. Лісневська Н. В. Здоров'язберігаючі технології у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка* : Педагогічні науки. № 5 (264) березень. Частина II. Луганськ. 2013. С. 149-155.
14. Лісневська Н. В. Модель створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі. *Сборник научных трудов SWorld*. Педагогіка, психологія и соціологія. Випуск 1. Том 15. Іваново : МАРКОВА АД, 2014. С. 56-62.

15. Nataliia Lisnevskia. Modern state of health of preschool children and ways of its preservation and strengthening in the conditions of preschool educational institution. *Educational Researcher*. V. II. 2018. P. 1148-1157.
16. Лісневська Н. В. Особливості застосування кольоротерапії в роботі з дітьми дошкільного віку як засобу впливу на їх здоров'я. *Науковий журнал*. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. № 1 (95). С. 73-82.
17. Лісневська Н. В. Педагогічні умови створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі. *Сборник научных трудов SWorld*. Педагогика, психология и социология. Выпуск 4. Том 18. Иваново : МАРКОВА АД, 2013. С. 6-14.
18. Лісневська Н. В. Педагогічні умови створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі. Автореф. дис.. .... канд.. пед.. наук. 13.00.08 «Дошкільна педагогіка» / Наталія Валентинівна Лісневська. Національна академія педагогічних наук України. Київ, 2016. 25 с.
19. Лісневська Н. В. Педагогічні умови створення здоров'язбережувального середовища в закладах дошкільної освіти. *Збірник наукових праць*. Педагогічні науки. Випуск LXXXII. Том 1. Херсон : видав. дім «Гельветика», 2018. С. 68-75.
20. Лісневська Н. В. Підготовка майбутніх вихователів до створення здоров'язбережувального середовища в ДНЗ. *Комплексний підхід до формування професійної компетентності майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу : Монографія* / [О. І. Курок, Г. П. Барсуковська, Н. М. Гордій та ін.] під заг. ред. О. І. Курка. Глухів : РВВ Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2015. С. 71–85.
21. Лісневська Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до міжособистісної взаємодії під час створення здоров'язбережувального середовища в закладах дошкільної освіти. *Вісник ЧНУ імені Богдана Хмельницького*. Серія «Педагогічні науки». Випуск № 1. 2021. Черкаси-2021. С. 163-168.
22. Лісневська Н.В. Підготовка майбутніх вихователів до міжособистісної взаємодії під час створення здоров'язбережувального середовища в закладах дошкільної освіти. *Вісник ЧНУ імені Богдана Хмельницького*. Серія «Педагогічні науки». Випуск № 2. 2021. Черкаси-2021. С. 150-154.
23. Лісневська Наталія. Підготовка майбутніх вихователів до створення здоров'язбережувального середовища в закладі дошкільної освіти на засадах компетентнісного підходу. *Матеріали VI Усеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей* / За заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2022. С. 140-143.
24. Лісневська Н. В. Створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі на основі його компонентів. *French Journal of Scientific and Educational Research*. No.2 (12), July-Desember. Volume 2. Paris : «Paris University Press», 2014. P. 338-343 (1075 p.).
25. Лісневська Н. В. Управління діяльністю дошкільного навчального закладу як ефективна умова створення здоров'язберігаючого середовища. *Сборник научных трудов SWorld*. Педагогика, психология и социология. Выпуск 1 (42). Том 6. Иваново : Научный мир, 2016. С. 35-39.
26. Лісневська Наталія. Фітотерапія: дбаємо про здоров'я малюків. *Дошкільне виховання*. 2018. № 12. С. 24-26.
27. Полянська О. Д., Батій В. В. Інноваційні підходи до формування у дошкільників здоров'язбережувальної компетентності [Текст]. *Дошкільний навчальний заклад*. 2017. № 12. С. 2-6.

Інтернет-джерела:

1. Ільницька Л. О. Здоров'язбережувальне середовища в ДНЗ. URL : <https://vseosvita.ua/library/zdorovazberezuvalne-seredovise-v-dnz-125406.html> (дата звернення: 08.09.2024).

2. Левінець Наталія. Моделювання здоров'язбережувального середовища дошкільного навчального закладу: сучасні підходи. URL : <https://ird.npu.edu.ua/files/levines.pdf> (дата звернення: 08.09.2024).